

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Harčnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, 21. novembra 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 134.

Konstituiranje nove Zbornice za TOI

Za složno delo v skupni zbornici. Odločna manifestacija predstavnikov obrtništva, trgovstva in industrije Dravske banovine za skupne zbornice

V petek ob 9. uri dopoldne se je na novo imenovana Zbornica za TOI sestala in imela svojo prvo plenarno sejo. Navzoči so bili vsi člani razen dveh, ki sta na poslovnem potovanju v inozemstvu.

Ob navzočnosti g. bana dr. Marušiča je predsednik Zbornice g. Ivan Jelačin ml. otvoril zasedanje točno ob 9. uri.

Po iskrenem pozdravu je predsednik Jelačin prečital odlok ministrstva trgovine in industrije, ki ga je prejel 9. t. m. od kr. banske uprave, s katerim je bila na podlagi čl. 3. zakona o odgoditvi volitev v trgovske, obrtne in industrijske zbornice z dne 30. aprila 1929 izpremenjena zbornična sestava z navedbo imen vseh članov in namestnikov, ki tvorijo novo zbornico. Nato je pozdravil g. bana dr. Draga Marušiča, načelnika ministrstva dr. Marna in dopisujočega člana g. dr. Frana Windischerja. Nato je gosp. Jelačin imenoval za overovatelje zapisnika g. stavbenika Ivana Briclja in g. ravnatelja Antona Krejčija ter nadaljeval:

Predno preidem na dnevni red, mi je častna dolžnost, da se skušam oddolžiti razrešenim gospodom zborničnim članom, ki so dolgo vrsto let z nami sodelovali v tej zbornici in s svojo inicijativnostjo, strokovnimi nasveti ter opozorili podpirali zbornico in izvrševanju zakonitih dolžnosti ter v njenih prizadevanjih za zaščito domačega dela in pospeševanje gospodarskega napredka. Posebno velja ta moja zahvala bivšemu g. podpredsedniku Ivanu Ogrinu, ki si je tokom svojega devetnajstletnega udeleževanja v zbornici s svojo marljivostjo in inicijativnostjo pridobil trajnih zaslug. Enako se zahvaljujem tudi ostalim gospodom bivšim zborničnim članom za njihov požrtvovalen trud in moja iskrena želja je, da ostanejo vsi gospodje naši zbornici še nadalje naklonjeni ter da nas podpirajo v vseh stremljenjih in prizadevanjih.

Istočasno pa mi je čast pozdraviti na današnji seji vse novoimenovane zbornične člane in dati izraza svojemu zadovoljstvu, da so se z novoimenovanimi vrnili v zbornico stari preizkušeni in zaslužni gospodarski delavci in borci, predvsem naša nova zbornična podpredsednika g. Konrad Elsbacher in g. Engelbert Franchetti, nadalje, da imamo čast pozdraviti v naši sredini bivšega predsednika Narodne vlade in poslanika g. Josipa Pogačnika ter končno, da smo z novim imenovanjem pridobili za ožje sodelovanje v zbornici odlične obrtniške in trgovske organizatorje, med njimi posebno gg. Josipa Kavčiča, predsednika Zveze gremijev in podpredsednika Trgovskega društva »Merkur«, nadalje g. Frana Bureša, predsednika in g. Jakoba Zadravca, podpredsednika Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru in celo vrsto načelnikov gremijev in zadrug.

S tem imenovanjem so dobili odnošaji med zbornico in stanovskimi organizacijami še tesnejši in intimnejši izraz in vez, ki bo brez dvoma za vzajemno delo prav posebno koristna.

Smatram, da tolmačim razpoloženje cele zbornice, ako Vam predlagam, da s tega prvega sestanka novoimenovane zbornične uprave odpošljemo predvsem udanostno brzojavko našemu Presvetlemu vladarju Nj. Veličanstvu kralju Aleksandru. (Z burnim odobravanjem sprejeto.)

Nadalje predlagam, da se odpošljejo pozdravni brzojavi tudi ministrskemu predsedniku g. Peri Zivkoviću, ministru trgovine in industrije dr. Kostu Kumrudiju, novoimenovanemu ministru Finananc dr. Miloradu Gjorgjeviću ter našim ministrom ožjim rojakom, dr. Albertu Kramerju ter g. Ivanu Puclju s prošnjo, da blagovolijo podpirati delo in prizadevanje naše zbornice.

Namen in naloga današnje plenarne seje je v prvi vrsti, da se izvrši konstituiranje nove zbornice. So pa še drugi važni dogodki, ki so se izvršili skoro istočasno z imenovanjem nove zbornice, preko katerih današnja seja ne more molče preiti. Predvsem mislim tu na dejstvo, da je bil dne 9. novembra objavljen v Službenih novinah »Zakon o radnjama« kot enoten obrtni red za vso državo. Ta zakon zaseda globoko v našo gospodarsko podjetnost in bo v pretežni meri merodajen za bodočo smer razvoja naše gospodarske aktivnosti. Smatral sem zato za potrebno, da Vam na današnji seji podamo informativne in pregledne referate o odredbah novega obrtnega zakona predvsem s stališča naših zborničnih predlogov za izjednačenje obrtne zakonodaje za celo državo, da boste mogli oceniti uspehe naših prizadevanj in razvideti, kje so bili naši predlogi upoštevani in kje ne, nadalje, kje nam prinaša novi obrtni red bistvene izpremembe napram dosedanjemu stanju in v koliko so te izpremembe pridobile in napredek odnosno podaljšanje napram dosedanjim prilikam. Jasno je, da na današnji seji o tem obširnem gradivu ne bomo mogli razviti podrobne razprave, marveč bomo imeli za to priliko razmotrivati položaj na odsekovih sejah, ki se bodo vršile v prvi polovici meseca decembra. To bo še dovolj pravočasno, ker stopi nov obrtni red šele 9. marca leta 1932. v veljavo.

Za danes bi želel, da se omejimo samo na en važen moment v okviru zakona o radnjama, to so odredbe glede zbornic. Po besedilu zakona imajo ostati zbornice v dosednji sestavi bodisi kot združene, ali pa kot posebne. Izpremembe v dosedanjem sestavu se lahko izvršijo glede razdruženja ali spojitve posameznih odsekov potom uredbe ministra trgovine in industrije v sporazumu s predsednikom ministrskega sveta in sicer v roku treh me-

secev, ako so bili do dneva objavljenja zakona že sprejeti v zborničnih odsekih zadevni sklepi kakor tudi pri večini obstoječih obveznih ali svobodnih organizacij.

Sklepi za razdvajanje pri nas ne obstojajo, marveč je nasprotno zbornica opetovano enodušno, kakor tudi pretežna večina stanovskih organizacij zavzela odločno stališče za skupne zbornice in ostane vsled tega naša zbornica še naprej skupna zbornica za trgovino, obrt in industrijo ter bo vršila kot

slovenski gospodarski parlament svojo vzvišeno nalogo, da pospešuje interesno solidarnost vseh treh glavnih panog našega gospodarstva,

stremi za sintezo v gospodarski politiki in koordinira zahteve in potrebe industrije, trgovine in obrti. Prepričan sem, da bo novoimenovana zbornica, v kateri so v tako odlični meri zastopane naše stanovske organizacije obrtništva, trgovstva, industrije in gostilničarstva, zavzela v tem vprašanju istotako enodušno stališče, kakor ga je zavzemala zbornica v prejšnji sestavi.

Od zadnje plenarne seje, ki se je vršila dne 6. julija, smo preživeli v našem gospodarstvu zelo napeto dobo, ki kulminira v takozvani bančni krizi. Ta kriza pa je le refleksi cele naše gospodarske stiske in v najožji zvezi s krizo svetovnega gospodarstva. Težak položaj našega denarstva je nalagal zbornici dolžnost, da usmeri vsa svoja prizadevanja na to, da se kritični položaj čim prej omili, da se obtok gotovine normalizira, zaupanje vlagateljev do denarnih zavodov zopet dvigne ter da ne pride do potresov v gospodarstvu, ki bi mogli povzročiti trajne nepopravljive škode.

Danes lahko mirno rečemo, da so rodila naša zbornična prizadevanja mnogo uspehov ter da smo najbolj napeto dobo jesenske sezije že srečno prebrodili. Pri tem pa ne moremo preiti preko velikih dogodkov zadnjih mesecev, ne da bi jih omenili. Mislim predvsem na zgodovinski dogodek, da nam je naš presvetli vladar v smislu svoječasne obljube, dane v manifestu z dne 6. januarja, vrnil Ustavo ter obnovil parlamentarni režim. Naš bodoči parlament čaka težka in važna naloga, da v prvi vrsti sistematično in dosledno izvede štednjo v celi javni upravi in gospodarstvu, da tako lahko zmanjša v onem sorazmerju, kakor so padli dohodki celokupnega gospodarstva, tudi državne in javne izdatke ter da v zvezi s tem tudi olajša bremena, ki danes pretežno zadevajo vse gospodarske sloje. Mi smo trdno prepričani, da se bo izvršitev te važne naloge posrečila in da bodo pri tem gospodarski interesi Dravske banovine v novi skupščini uspešno tolmačeni, ker se nahaja v novi parlamentarni delegaciji naše banovine tudi iz krogov našega obrtništva in industrije cela

vrsta praktičnih gospodarjev in dobrih poznavalcev prilik.

Ko zaključujem svoj pozdravni nagovor, hočem podčrtati predvsem eno željo: Kot zbornični predsednik sem dosedaj stremel v zbornici vedno za tem, da se v vsaki panogi našega gospodarstva varuje čim širša samouprava ter daje čim večja razvojna možnost. Kjer je bilo treba interese sorodnih in raznih panog razmejiti in razporediti, je bila moja tendenca ta, da se varuje solidarnost našega celega gospodarstva, katerega interesi so medsebojno tako prepleteni in povezani, da eden brez drugega ne more uspešno delovati niti napredovati.

Jaz mislim, da sem na tej poti dosegel mnogo vidnih uspehov in vidim, da je ta pot edino pravilna. Zato želim v tej smeri vztrajati tudi v bodoče. Apeliram na vse Vas, ki ste že sodelovali z menoj, posebno pa na one, ki danes prvič vstopate v našo gospodarsko zbornico, da me v tem mojem stremljenju podpirate in sodelujete v korist splošnega napredka in zaščite našega gospodarstva. Pri meni boste vedno našli za vse utemeljene težnje in predloge polno razumevanje, o čemer se boste lahko sami najbolje uverili. Pri naših prizadevanjih nam je v veliko zaslambo in oporo naš odličen zbornični aparat, katerega požrtvovalnemu delu gre polno priznanje. Težki časi, katere preživlja naše gospodarstvo v vseh panogah, zahtevajo, da vsakdo izmed nas s svojimi močmi, z vsem svojim znanjem in izkušnjami pripomore k omiljenju gospodarskih težkoč, da se vsi, ki so dobre volje, najdejo v složnem, stvarnem, konstruktivnem delu, katerega naša država kot celina, pa tudi naša Dravska banovina, še v toliki meri potrebuje, da se izgradi do one stopnje kulturnega, socialnega in gospodarskega napredka, ki ga želimo čim prej doseči. Oni, ki hoče to složno delo razkrajati in nas pri njem ovirati, je škodljiv in sovražnik našega gospodarskega napredka. To je treba, da pojasnite v vrstah Vaših stanovskih kolegov vsem, da ne nasedajo onemu beganju, ki želi, da nastopi zopet izigravanje in izživiljanje enega stanu na račun drugega. V teh važnih trenutkih je treba, da se s svojo solidarnostjo, s svojim stvarnim delom oddolžimo mandatu, ki ga imamo napram našemu gospodarstvu in na tem delu mi bodite vsi iskreno pozdravljeni! (Živahno odobravanje!)

Po govoru g. Jelačina je pozdravil zbornico

g. ban dr. Drago Marušič.

V svojem govoru je gosp. ban zlasti poudaril:

»Nesporno je, da moramo po 6. jan. 1929 v naši državi povsod in v vseh panogah javnega življenja ubrati nova pota, začeti novo življenje. Zato je potrebno, da se vse važne institucije zavedajo

Razno

Poživljenje na trgu demantov. Čudno se sliši, a res: kriza zaupanja, ki pretresa svetovne finance, je poživila demantni trg. Močno je zlasti povpraševanje po brušenem blagu, ki se kupuje kot naložba kapitala zlasti v Angliji, Švici in Ogrski, pa tudi drugod. Vsi nakupi se vršijo proti gotovini. Poročali bomo tudi o načrtu in predlogu, naj bi bili demanti standardna vrednota namesto zlata.

Citroën predlaga mednarodni avtokartel. Citroën predlaga, naj se ustanovi mednarodni kartel vodilnih avtomobilnih producentov, ki bi mu pripadale USA, Nemčija, Francija, Anglija in Kanada. Namen kartela bi bila omejitev avtomobilne produkcije in preprečenje škodljive konkurence. O svojem načrtu bo Citroën razpravljaj z merodajnimi osebnostmi in upa na uspeh.

Neenakomerna tendenca svetovnih borz. V tednu od 10. do 17. t. m. so kazale svetovne efektne borze neenakomerno tendenco; na borzah, ki so imele

v zadnjih dveh letih posebno močne padce (n. pr. London, Amsterdam, Stockholm), se je javila utrditev, na borzah z relativno visoko tečajno višino je bila tendenca pretežno slaba (Newyork, Pariz, Praga, Milan). Notacije v tednu 10.—17. t. m. so bile sledeče, pri čemer je indeks koncem 1. 1927. enak 100: London 40.7, Pariz 56.1, Bruselj 31.9, Amsterdam 28.6, Stockholm 29.9, Curih 42.2, Praga 60.8, Lilan 65.8, Newyork 55.6. Iz teh indeksov izračunjeni mednarodni borzni indeks je narasel v omenjenem tednu od 45.9 na 46.7%. V Berlinu, Budimpešti in na Dunaju borzni promet še vedno počiva. Prosti promet na Dunaju izkazuje za zadnje dni gor-

njega tedna 43%, kar je nekoliko boljše kot pred zaprtjem borze 19. septembra (42.3%).

Produkcija sladkorja v Avstriji bo zadostovala za kritje domače porabe do 1. oktobra 1932; poraba znaša 1.600.000 met. stotov, produkcija 1.500.000. Iz prejšnjih zalog je pa tudi še 140.000 stotov na razpolago.

Proračun Zagreba za leto 1932. je ugotovljen s 149 milijoni Din izdatkov in s 129 milijoni Din dohodkov; primanjkljaj znaša 20 milij. dinarjev, kar hočejo kriti s 30% pribitkom na indirektno davke.

Podjetje Škoda je vsled razvrednotenja angleškega funta mnogo profitiralo.

Advokat

dr. Mojzer Anton
se je preselil s svojo
advokatsko pisarno

iz Beograda v Ljubljano, Masarykova
cesta 14-II (palača „Grafike“).

Veletrgovina

A. Šarabon
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

Uvozne carine v Nizozemsko Indijo (Java, Sumatra etc.) bodo po pravkar parlamentu predloženem zakonskem osnutku zvišane od 10 na 20 odstotkov.

Industrijalci in trgovci! SREDSTVA ZA RAZTOPITEV

prodaja

„ACETIK“ D. D., Zagreb, Boškovičeva ulica 33, telefon: 60-72

in to:

Esterovo sredstvo za raztopitev
Methylacetone
Specijalno sredstvo za raztopitev
Methylaester
Sredstvo za raztopitev v vodi
Netopivo
Methylaethylketon
Aceton čisti
Aceton tehniški

Methylacetat 85% i 100%
Ethylacetat (Essigäther) 85% i 100%
Prophylalkohol
Prophylacetat
Amylalkohol
Amylacetat 85% i 100%
Buthylalkohol
Buthylacetat

MLINSKO-TEHNIČNE POTREBŠČINE

MLINSKA SITA

GONILNA JERMENA

MLINSKI STROJI

MLINSKI KAMNI VSEH VRST

BRCAR & Co., Ljubljana, Kolodvorska ul. 35

Telefon št. 27-25

Ceniki brezplačno

Halo!

Vsa pleskarska, sobo- in črkoslikarska dela

prevzema in strokovno izvršuje

družba z o. z. **Josip Marn**, pleskar, ličar
sobo- in črkoslikar

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9

Cene zmerne!

Halo!

SPEDIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 29-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče s direktnim tlom od glav. kolodvora
Carinsko skladišče. Masno trojarino prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

KLIŠEJE

vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna

ST-DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Pleskarstvo in ličarstvo

France Rebernik

Ljubljana

Komenskega ulica št. 22

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela, ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom

Cene konkurenčne! Postrežba točna!

— Telefon št. 3177 —

**NOV
POKLIC**

za dame in gospode

z uvedbo

strojnega pletilstva v hiši.

Zajamčen zaslužek približno 1500 Din mesečno,

ker prevzamemo zgotovljene

pletanine, plačamo za pletenje,

in dobavimo za izvršitev potrebno prejo. — Pišite še danes

po brezplačne prospekte na

Jugoslavensko Rudolf Mosse d. d.

Zagreb 35, Jelačićev trg 5.

Brzoiavi: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: **Josip Verlič**

Veletrgovina kolonijalne robe. **Ljubljana** Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Velepražarna kava. **Dunajska cesta 33** Mineralne vode.

Mlini za dišave. **Ustanovljeno leta 1840** Ceniki na razpolago

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

Naznanilo

slav. občinstvu in cenj. zavodom, da staro renomirano splošno kleparsko in inštalacijsko tvrdko vodijo naprej

JAKOB FLIGL. dediči

Poslovalnica in delavnica:
Rimska cesta 2 in Gregoričeva ulica 5

Telefon št. 33-53

SLOVENIA

TRANSPORT

Železniško-carinsko, špedicijsko in transportno podjetje

Špedicija
Ocarinjenje
Tarifni biro

Ljubljana, Miklošičeva 21

MEDNARODNI TRANSPORTI
PREVOZI — PRESELITVE

Telefon 27-18

Iv. Brunčič

stavbni in pohištveni pleskar in ličar

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom.

Ljubljana, Kolodvorska 23

Cene zmerne, delo solidno, postrežba točna

Telefon 34.76

Trgovci in industriji!

Trgovski

list

se priporoča za

inseriranje!